

DESME-KATTOST, m. 2. (bot.) Se *Desmansros*.

DESMÉÖRT, f. 3. Ört med gröna blommor och stark mysklukt. *Adoxa moschatellina*.

DESORGANISATION, ---- tschón, f. 3. 1) Upplösning af en organism eller någonting organiseradt. Säges både i egentlig och fig. bemärkelse. — 2) Upplösningstillstånd, oordning i en organism eller någonting organiseradt.

DESORGANISERA, v. a. 1. (fr. *Désorganiser*) 1) Upplösa, förstöra en organisk sammansättning. — 2) (fig.) Välla upplösande, förstörande oordning i någon samhällsinrättning, o. s. v.

DESPERAT, --ät, a. 1. Förtviflad, ursinnig.

DESPERATION, --- tschón, f. 3. Förtviflan, ursinnighet.

DESPOT, despåt, m. 3. (af gr. *Despotás*, herrskare, enväldsherre) Godtyckligt och tyranniskt regerande furste, som egenmäktigt sträcker regeringsmakten utöfver sina naturliga och lagliga gränser.

DESPOTI, despåti, f. 3. Se *Despotism*.

DESPOTISERA, despåtisera, v. a. 1. 1) Styra, regera (undersåter) som en despot. — 2) (fig.) Despotiskt behandla personer, som på något sätt äro beroende af ens vilja. — *Despotiserande*, n. 4. o. *Despotisering*, f. 2.

DESPOTISK, despåtissk, a. 2. 1) Som har afseende på, tillhör, utmärker en despot; som liknar eller har tycke af en despots handlingssätt. *D. regering. Föra en d. spira.* — 2) (fig.) Egenmäktigt, godtyckligt, hård och orättvist. *Vara d. emot sina underlydande, underhafvande. D-t lynne. D-t handlingssätt. D-a tänkesätt, böjelser. D. i tal, skick, väsende. D. uppsyn.* **DESPOTISKT**, despåtisskt, adv. På ett despotiskt sätt, såsom en despot; hårdt, godtyckligt och orättvist. *Styra, regera, handla, uppföra sig d.*

DESPOTISM, despåtissm, m. 3. 1) Despotiskt regeringsätt; enväldsmaktens missbruk, då den styrande ej erkänner någon rätt hos sina undersåter, utan betraktar dem samteliga som slafvar och medel, i sina regeringshandlingar blott rådfrågar sin egen vilja eller nyck, och ej ger akt hvarken på lagens, rättvisans eller billighetens fordringar. — 2) (fig.) Egenmäktigt, hårdt och orättvist behandlingssätt i fråga om underlydande och underhafvande, eller personer, som äro beroende af ens vilja.

DESS, dess, n. 3. (i musik) Noten D, sänkt en half ton.

DESS, däss, genitiv af pron. dem. *Den, Det*. Brukas ofta i stället för *Hans, Hennes*, t. ex.: *D. far, d. föräldrar; straffa fadern i d. son.* — *Innan d.*, se *Dessförinnan*. — *Sedan dess*, sedan den tiden, händelsen. — *Till dess*, till den tiden, t. ex.: *Det är långt till d.; vi ha god betänketid till d.; till d. kunna många förändringar inträffa.* — *Till dess, Till dess allt, konj. Se Tilldess.* — *Utom dess* (uttalas utåm däss), se *Dessutom*.

DESS, däss, adv. (egentl. samma ord som föreg.) *Desto, ju. D. bättre, d. sämre, d. mindre, d. större, d. värre*, så mycket eller desto bättre, o. s. v. — *D. värre!* int. (mindre brukl.) Ty värr! olyckligtvis!

DESSE, m. **DESSA**, m., f. o. n. af pron. dem. *Denne, Denna, Detta.*

DESSEMELLAN, dässemellann o. dässemelann, adv. Under mellantiderna. *Hon har ofta*

svåra anfall af sin sjukdom, men d. är hon frisk. — *Syn. Emellanåt.*

DESSERT, desä'r, m. 3. (fr.) Anrättning af frukter, sylter, bakverk o. d., som serveras efter den egentliga måltiden. Skrifves äfv. *Desert*.

DESSERT-BISCUIT, desä'r'bisskvi', m. 3. (soc-kerb.) Ett slags biscuit af ägghvitor, äggulor, socker och citronskal, som nyttjas till dessert, till vin, kaffe, choklad m. m.

DESSERTSKÅL, desä'rskål, f. 2. Skål af glas, kristall o. s. v., hvori sylt serveras till dessert.

DESSERTALLRIK, m. 2. Tallrik, som nyttjas till servering af bakelse, frukt, o. d.

DESSERTVIN, n. 3. Benämning på vissa söta, fina viner, hvilka vanligen serveras till dessert.

DESSFÖRINNAN, dässförinnann, adv. Innan den tiden, innan det skall ske, göras, förrättas. *D. kunna många förändringar inträffa.*

DESSFÖRUTAN, dässförütann o. dässförütann, adv. 1) (dässförütann) Utan den, det, dem. *Jag kan nog hjälpa mig d.* — 2) (dässförütann) Se *Dessutom*.

DESSINÄTÖR, dässinätör, m. 3. (fr. *Dessinateur*) Tecknare, mönsterritare.

DESSINERA, v. a. 1. (fr. *Dessiner*) Teckna, göra utkast. — Brukas numera sällan.

DESSLIKES, dässli'käss, adv. Likaledes, äfvenledes, äfvenväl. — *Syn. Se Äfven.*

DESSUTAN, dässütann, adv. (föga brukl.) Se *Dessutom*.

DESSUTOM, dässütåm, adv. Utom, förutom detta, utom dess. *Han har 1000 R:dr i lön och d. goda sportler. Han är läkare och d. äfven jurist. Köp mig kläde till en rock och d. en låda cigarrer. D. skall jag säga er, att . . . Erfarenheten visar oss d., att . . .* — *Syn. Utom dess, Utom det, Derjemte, Derhos, Dertill, Dertill med, För öfrigt.*

DEST, DESTHET, se *Däst, Dästhet*.

DESTILLERA, m. fl. se *Distillera*.

DESTINATION, destinatschón, f. 3. 1) Bestämmelse. — 2) Bestämmelseort.

DESTINERA, v. a. 1. Bestämma, ämna till.

DESTO, adv. Så mycket. Nyttjas alltid i förbindelse med en komparativ, och efterföljes ofta af konjunktionen *som* med efterstats, eller adverbet *Ju* med ett annat komparativ, som då bildar en motsatt till det föregående och äfven ofta föregår. *Det vore d. bättre för honom. Hans tillstånd blir d. sämre, om han dricker. Han får d. mer, om han väntar, men d. mindre, om han gör sig för brådtom. Det är d. mindre sant, som jag nyss haft tillfälle att bevitna motsatsen. Olyckshändelsen var d. sorgligare, som den bortgångne lemnar maka och fem barn efter sig. Arbetet blir d. bättre, ju längre man ger sig tid dermed. Ju rikare någon är, d. större är hans förbindelse mot samhället. Jfr. Ju. — D. bättre, d. sämre, d. värre o. n. fl. brukas ofta som interjunktioner, t. ex.: *Han slapp undan; d. bättre för honom! Hon lyckades ej; d. sämre (värre) för henne! — Icke d. mindre, det oakadt, t. ex.: Jag hade förbjudit honom att gå ut; icke d. mindre gjorde han det.* — *Syn. Se Likväl.* — *Desto* kan alltid utbytas med *Så mycket* och *Dess*, hvilket sednare ofta ger mera lätthet åt uttrycket. — Se för öfrigt *Ann. under Ju*.*

DET, neutrum af *Den*: a) (såsom demonstrativ artikel) *D. vackra huset. D. goda, sköna, sanna;* — b) (såsom demonstrativt pronomen) *Tåg*